

Elkaar zegenen en tot zegen zijn

Een man vertelde me onlangs dat zijn vader op drieënnegentigjarige leeftijd was overleden. Deze was altijd een pater familias geweest, de spil van het gezin. Op zijn sterfbed had de vader persoonlijk van de kinderen afscheid genomen en hen de vaderlijke zegen meegegeven. Het was een warm gebaar geweest en had bij de zoon een diepe indruk nagelaten. Een dochter van wie de vader predikant geweest was, vertelde me eens dat de kinderen altijd door hun vader gezegend werden. Als ze naar school of op vakantie gingen of bij bijzondere gebeurtenissen, steeds weer legde hij zijn handen op hun hoofd en zegende hen. 'We zijn de meest gezegende kinderen,' zei ze ontroerd. Zomaar twee verhalen van kinderen en hun zegenende vader.

Bijbel

Het bracht mij direct de aartsvaders in gedachten. Zegenen komt vele malen voor, zeker in het Oude Testament. 'Ik zal zegenen wie u zegent,' zegt de Heer tegen Abraham als hij de opdracht krijgt om weg te trekken uit zijn land (Gen. 12,3). Isaak zegent Jacob op zijn sterfbed (Gen. 27,30) en ondanks het bedrog blijft de zegen op hem rusten (27,33). Ook Jacob zegent zijn kinderen op zijn sterfbed (Gen. 48). Men zegent elkaar bij het weggaan, zoals Mozes het volk toe spreekt en hen zegent voordat hij weggaat (Exodus 39:43). Het zijn afscheidswaarden die als een veilige deken om de mensen wordt heen geslagen. In de psalmen lezen we vooral over de Heer die zijn volk zegent (o.a. 29,11; 34,3; 67,2 en 128,5).

Ook in het Nieuwe Testament lezen we over zegenen. Jezus die de kinderen zegent die tot hem komen (Marcus 10,16). En over Maria lezen we dat ze wordt begroet met de woorden dat ze 'de gezegende onder de vrouwen is.'

Kerkdienst

Het zijn oude woorden en rituelen die we ook nu nog kennen. Tijdens de aanvang van elke kerkdienst spreken we de groet uit: 'De Heer is met U, ook met U is de Heer'. En we eindigen een dienst met het uitspreken van de zegen waardoor we als gezegende mensen naar huis mogen gaan. Er zijn verschillende zegenbeden mogelijk. Eén van de bekendste vinden we in Numeri, waar de Heer via Mozes aan Aäron de opdracht geeft om de Israëlieten te zegenen met de volgende woorden: 'De Heer zegene en behoede u, de Heer doet zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig. De Heer verheffe zijn aangezicht over u en geve u vrede' (Numeri 6,24).

Het Hebreeuwse woord voor zegenen is verwant aan het woord groeten. We zouden kunnen zeggen dat in de zegen de groet vervat is. De groet draagt niet alleen het goede over maar hij bevordert ook de saamhorigheid en de onderlinge vrede. De groet brengt mensen bij elkaar. In de zegening is een heilzame kracht aanwezig, het schept een klimaat waarin mensen elkaar naderbij kunnen komen.

En wij?

En hoe staan wij ertegenover? Is in onze groet ook een zegening herkenbaar? Een groet kan gastvrijheid uitstralen. De ander wordt gezien en wordt gekend. In Amerika is het

heel gewoon dat men elkaar groet met de woorden 'God bless you'. Wij worden daar wat verlegen van, kunnen daar niet zo goed mee overweg. Maar veel belangrijker dan welke woorden we gebruiken, is hoe wij dit in praktijk brengen. Zijn we elkaar tot zegen? Soms wordt je er moedeloos van als je merkt hoe mensen met elkaar omgaan. Is dit de maatschappij die we willen? Maar we kunnen zelf het verschil maken. We zijn allen geroepen om om te zien naar onze naaste, in families, gemeente, wijk en in de stad. De zegening heeft dus een verticale lijn, tussen God en mens én een horizontale lijn tussen mensen onderling.

In de kerk?

En hoe gaan we in de kerk met elkaar om? Hoe doen we dat in Den Haag, waar ons grote veranderingen te wachten staan?

We hebben elkaar nodig, in de gemeente én in het cluster, als gemeenten die met elkaar verbonden zijn in de naam van Christus. Elkaar tot zegen zijn is een opdracht voor ons allen. Laten we er op bedacht zijn in onze houding, gedachten en in onze woorden naar elkaar. Laten we vanuit de eenheid van Christus leven om elkaar tot zegen te kunnen zijn! Als we ons gedragen weten door elkaar en daarop mogen vertrouwen, kunnen we verder. Dat wens ik ons toe in de komende tijd. En als we ons dan ook gezegend mogen weten door de Heer, kunnen we bergen verzetten.

Voor mij is de veelomvattendheid van die zegen heel mooi verwoord in de zegenbede van St. Patrick, een Ierse heilige uit de derde eeuw. Daarom geef ik die zegenbede graag aan u door.

*De Heer is voor u om u de juiste weg te wijzen.
De Heer is achter u om u in de armen te sluiten.
De Heer is onder u om u op te vangen
wanneer u dreigt te vallen.
De Heer is in u om u te troosten.
De Heer omgeeft u als een beschermende muur
wanneer anderen over u vallen.
De Heer is boven u om u te zegenen.
Zo zegene u God, vandaag, morgen
en tot in de eeuwen der eeuwen
Amen*

Nel van Dorp